

UN STUDIU MONOGRAFIC INEDIT ȘI UTIL

Abstract. The monograph „Beyond the text: the hypertext” (Chisinau: ARC, 2014, 280 pp.) signed by the Ph.D. Elena Ungureanu focuses on communication issues generated from the online with the support of informational technologies. The topic addressed is a new area for the humanities. It is highly demanded all over the world, unfortunately except the local area. One of the reasons can be insufficient training of philologists in the field of ICT and another - unwillingness of many of them because of insufficient technological literacy of their scientific potential and of computerization and digitization policies that are developing too slowly inside the local area.

Keywords: text, hypertext, intertextuality, poetics.

Monografia semnată de dr. Elena Ungureanu „Dincolo de text: hypertextul”, Chișinău, Ed. ARC, 2014, 280 p. se axează pe probleme ale comunicării generate de mediul online, care are ca suport tehnologiile informaționale. Tematica abordată reprezintă un domeniu nou pentru științele umaniste, extrem de solicitat în întreaga lume, mai puțin, din păcate, în spațiul autohton, nu în ultimul rând, din cauza insuficientei pregătiri a filologilor în domeniul TIC, dar și a reticenței multora dintre ei față de acesta, din cauza alfabetizării tehnologice insuficiente a potențialului științific și a politicilor de informatizare și digitizare care se mișcă prea lent în spațiul nostru. Cu toate acestea, lucrarea vine cumva de-a curmezișul acestor impedimente și reticențe, demonstrând aspirația filologiei de a redeveni știința-pilot pentru toate celelalte științe.

Dat fiind interesul major al societății pentru lectura și scrisul mediat de computer și cu ajutorul altor mijloace (telefonul mobil, i-pad, i-pod etc.), lucrarea vine

în întâmpinarea unei importante categorii de cititori (mai cu seamă, a tinerei generații), ghidându-i în procesul de studiere a textului (și, implicit, intertextului și hypertextului, ca derivate ale acestuia) în societatea contemporană tot mai informatizată. De aceea pentru sfera educației și cercetării, monografia ar putea avea un impact mai ales pe linia racordării la cerințele față de dezvoltarea competențelor digitale ale persoanelor pe toată durata vieții.

Denumirea lucrării trimite cu claritate la interdisciplinaritate, hypertextul reprezentând în egală măsură un concept al științelor umane și al științelor exacte (informatica și tehnologia informației). Aspectele practice țin în special de descrierea metodologiei și demonstrarea traseului de navigare (= lectură din link în link), precum și descrierea modalităților de inserare a acestora în textele elaborate de către utilizatorii web, prin care devine posibilă ramificarea referințelor și, astfel, generarea de noi sensuri de către textul online.

Bogata bibliografie și „webografie” demonstrează cu claritate faptul că fenomenul a luat deja amploare în lumea științei. Versiunea tipărită pe hârtie a monografiei a fost doar unul dintre obiectivele cercetătoarei. În una din notele de subsol autoarea își atenționează cititorul că există și formatul electronic al unui fragment al monografiei, așadar propriu-zis versiunea „HTML” (limbajul de programare hypertextual, conceptul de bază al căruia îi și este dedicată cartea). Cu ajutorul unei echipe de specialiști programatori, o parte din textul monografiei este prezentat în format electronic în spațiul web, acesta fiind dotat cu hyperlinkuri de navigare atât în interiorul lucrării, cât și către surse externe, ceea ce constituie un element cu grad sporit de originalitate. Nu cunoaștem o astfel de lucrare științifică să fi apărut în RM, aceasta ar putea fi prima de acest fel, tematica lucrării pur și simplu a constituit o obligație de onoare a autoarei să o prezinte publicului și într-un format care oferă posibilități infinite mai mari de lectură, de decodificare, de ilustrare, de interconectare și de interpretare.

Lucrarea este destinată unui cerc foarte larg de cititori și, nu în ultimul rând, elevilor din clasele superioare, studenților, doctoranzilor, profesorilor, jurnaliștilor, filologilor, biblioteconomiștilor etc. Aceștia se informează la ora actuală prioritar prin intermediul tehnologiilor de ultimă oră, fără să mai meargă la biblioteca de tip clasic sau, eventual, îmbinând ambele strategii de informare și de căutare a informației: și de pe suport hârtie, și de pe suport electronic. Această lucrare ar fi o sursă excelentă pentru viitoarea bibliotecă electronică a Academiei de Științe a Moldovei. În același timp, pentru satisfacerea așteptărilor publicului de orientare tradițională a lecturii, monografia publicată pe hârtie explică pe îndelete ce înseamnă un text electronic, care este incomparabil mai dinamic și mai interactiv decât cel tipărit.

ALEXANDRU BURLACU
Institutul de Filologie
(Chișinău)

CORNOVA 1931

Abstract. The author of the article meditates on the massive volume Dimitrie Gusti and his collaborators, *Cornova 1931* (edition cared by Marin Diaconu, Zoltan Rostas and Vasile Soimaru. Quant publishing house, Chisinau, 2011, 852 pp.), the latest contribution that includes studies resulted from the study of Cornova, a forest village, by a team of researchers from Dimitrie Gusti's Bucharest School of Sociology in 1931. As many monographic materials in this research are still in personal archives of monographists participants in the expedition, the author discusses the need to include them in the final edition of the monograph about Cornova.

Keywords: surveying, hierarchical ranks, cultural influence, administrative influence, urbanization, summary type, pantheistic tenacity, scientific ideology.